

Lũ t đe d a s nghi p chính tr c a th t ng Thái

Phe đ i p tranh th th i c đ h uy tín c a bà Yingluck (Reuters)

T i Thái Lan, bà Yinluck Shinawatra v a ng i gh th t ng ch a m ch , thì hi n t i s nghi p chính tr c a bà đang có nguy c b cu n theo tr n lũ kinh hoàng đang đe d a th đô Bangkok. V ch đ này, thông tín viên nh t báo Le Monde Bruno Philip có bài bình lu n mang tên : « Yinluck đ i lần sóng ch trích ».

Tác gi bài báo cho bi t, tranh th tr n l t đ c xem là l n nh t k t 50 năm nay t i Thái Lan đang đe d a th đô Bangkok, các đ ng chính tr đ i p v i đ ng kim th t ng Yingluck đang h p s c công kích bà d d i.

Tr c h t, và nhi u nh t là h ch trích kh năng h n ch c a bà trong công tác đ i phó th m h a. Ban lãnh đ o ch ng th m h a t ra lúng túng : thông tin công b tr c sao không th ng nh t, thông báo báo đ ng không rõ ràng, s ph i h p còn v ng v . Bên c nh đó, nh ng n l c

c&#a Trung tâm c&#u h&# qu&#c gia (FROC) cũng không hi&#u qu&#.

Thêm vào đó là vi&#c bà Yingluck v&#n xu&#t thân doanh nhân, t&#ng b&# ch&# trích là thi&#u kinh nghiệ&#m chính trị. Vì thế, nhân d&#p này, cánh đ&#i l&#p t&#p t&#c t&#n công vào y&#u đi&#m đó.

Giáo s&# đô th&# h&#c Niramon Kulsrisombat t&#i Bangkok cho r&#ng, bà Yingluck đã sai l&#m khi b&# nhi&#m vào các ch&#c v&# lãnh đ&#o c&#a m&#t ban đ&#c trách ch&#ng th&#m h&#a g&#m b&# tr&#ng T&# pháp, b&# tr&#ng N&#i v&# và m&#t c&#u b&# tr&#ng Công an.

B&#i th&#, theo ông Kulsrisombat, nh&#ng ng&#&#i này làm sao có đ&# năng l&#c và hi&#u bi&#t v&# m&#t k&# thu&#t trong công tác c&#u h&# và đ&#i phó th&#m h&#a. M&#t minh ch&#ng là ông b&# tr&#ng T&# pháp đã lên t&#ng th&#a nh&#n r&#ng l&#u l&#ng n&#&#c kh&#ng l&# t&# mi&#n b&#c đ&# v&# Bangkok đã đ&#c đánh giá th&#p m&#i gây th&#m h&#a ngày nay.

Giáo s&# Kulsrisombat b&#c xúc : « Chính ph&# hi&#n t&#i đã phá m&#i k&# l&#c v&# s&# b&#t tài ».

Trên tr&#ng chính trị, th&#m h&#a hi&#n t&#i t&#p đi&#n sau m&#t loạt các v&# b&#t &#n khác.

Vào mùa xuân năm 2010, m&#t ph&#n trung tâm th&# đô Bangkok đã b&# « tr&#n l&#t » c&#a nh&#ng ng&#&#i bi&#u tình Áo đ&# &#ng h&# anh trai bà Yinluck, t&#c c&#u th&# t&#ng Thaksin b&# quân đ&#i đ&#o chính năm 2006, hi&#n đang s&#ng l&#u vong.

Bi&#u tình đã b&# quân đ&#i đàn áp đ&#m máu. Cu&#c bi&#u tình cho th&#y m&#t tình tr&#ng chia r&# gi&#a hai t&#ng l&#p thành th&# và nông thôn trong xã h&#i Thái Lan. Sau đó, đ&#ng c&#a bà Yingluck nh&# s&# &#ng h&# c&#a c&# tri nông thôn đã th&#ng c&#, đ&#a bà lên v&# trí th&# t&#ng. Hi&#n t&#i, theo tác gi&#, phe đ&#i l&#p đang ra s&#c báo thù.

Trong khi đó, vi&#n c&#nh không m&#y sáng s&#a. Dòng sông Chao Phraya b&#t đ&#u tràn b&#, đe đ&#a khu v&#c hoàng cung. Dù đã ph&#n th&# đô Bangkok còn ch&#a b&# &#nh h&#&#ng, nh&#ng đã xu&#t hi&#n nh&#ng đ&#n đ&#i v&# « m&#t cu&#c đ&#o chính quân s&# vì l&#t ». Các tin đ&#n này còn đ&#c th&#i ph&#ng b&#i nhi&#u đài phát thanh thu&#c phe áo đ&#, v&#i ch&# tâm lúc nào cũng s&#n sàng lên án « bàn tay đen » c&#a gi&#i quân s&# Thái Lan, m&#t qu&#c gia mà ch&# trong vòng 80 năm đã có đ&#n 18 cu&#c đ&#o chính quân s&#.

Theo tác gi&#, hi&#n t&#i, không có gì cho th&#y nh&#ng l&#i đ&#n trên là có c&# s&#. Th&# nh&#ng, theo m&#t vài chuyên gia, có v&# nh&# quân đ&#i đã ch&#n cách hành đ&#ng đ&#n đ&#c trong công tác c&#u h&#.

Cu i cùng, tác gi nh n đ nh, bà Yingluck đã thiêu h y s u ái mà bà đã dày công giành đ c trong chi n đ ch tranh c , và ch c ch n r ng, v vi c làm b c l n ng l c lãnh đ o h n ch c a m t n th t ng v n leo lên đài danh v ng ch y u nh vào cái bóng c a anh trai mình. Mà đáng chú ý là anh trai bà, t c ông Tharksin v n là m t th t ng t ng b l t đ b i chính quân đ i hi n t i.

Tác h i c a ch t Bisphénol A v n còn b xem nh

Trong lĩnh v c y t , nh t báo Le Monde dành trang nh t cho v vi c Bisphénol A.

V i bài vi t : «Bisphénol A, m t xì-căn- đ an th gi i », t báo cho bi t, dù đã đ c phát hi n và c nh báo t nh ng năm 1990, nh ng tác h i c a ch t này đã và đang b ng i ta c tình coi th ng.

V vi c trong nh ng năm 1990 mà t báo đ c p đ n đó là nghiên c u c a giáo s Federik Vom Saal, thu c tr ng đ i h c Missouri Hoa K . Nghiên c u c nh báo r ng, vi c ti p xúc v i ch t Bisphénol A dù li u l ng r t nh cũng có th gây h i cho con ng i.

Sau đó cũng có nhi u nghiên c u khác có cùng k t lu n. Tuy nhiên trong gi i khoa h c, không ít ng i còn nghi ng . Mãi đ n năm 2006, g n 40 nhà nghiên c u qu c t đã t t u t i h i th o t ch c Chapel Hill Hoa K .

H i th o đã k t lu n là vi c ti p xúc v i ch t Bisphénol A dù li u l ng nh cũng có th có tác h i cho con ng i. M t chuyên gia nh n đ nh, Nh v y, t năm 2006, ng i ta ph i th a nh n r ng, vi c ti p xúc v i ch t Bisphénol A dù li u l ng th p cũng có tác h i.

Bên c nh nh ng nghiên c u đ c l p đ c xem là hàn lâm c a các nhà khoa h c, thì các nhà công nghi p cũng b ti n thuê chuyên gia nghiên c u. Th nh ng, k t qu mà h nh m t i là đ tr n an ng i tiêu dùng ho c gieo m i nghi ng v các nghiên c u đ c l p nói trên. B i th mà x y ra tình tr ng nghiên c u này mâu thu n v i nghiên c u khác, ng i tiêu dùng không còn bi t đâu là b n b c a s th t.

Ngày 27 tháng 9 r i, c quan qu c gia v an toàn th c ph m (Anses) c a Pháp đã công b báo cáo th a nh n vi c ti p xúc v i Bisphénol A dù n ng đ th p cũng có th gây tác h i cho con ng i. Tuy nhiên, báo cáo không kh ng đ nh mà v n cho r ng v vi c còn đang trong vòng tranh cãi. Báo cáo đã b ch trích là thi u c s khoa h c.

Tr c c nh th t gi khó phân đó, trong bài xã lu n c a mình, Le Monde nh n xét : Sau hàng lo t các xì căn đ an y t thu hút đ lu n trong nh ng năm qua, thì v Bisphénol A m t l n n a l i mình ch ng cho cái g i là « khoa h c không l ng tâm », đi u mà Rabelais đã c nh báo cách đây 4 th k .

Thế giới 7 tỷ người và nỗi lo thiếu lương thực

Chỉ còn hai ngày nữa, tức vào ngày 31/10/2011, dân số thế giới sẽ chính thức vượt 7 tỷ người. Nhật báo La Croix quan tâm đến số kiến này với bài phân tích mang dòng tựa ấn báo : « Bấy nhiêu người ».

Mức tính, mỗi ngày trái đất có thêm 200 000 thành viên mới, tức mỗi giây có thêm 2,3 người. Số gia tăng dân số là không đáng kể ở các nước.

Các nước giàu như Mỹ và các nước Châu Âu, hay Nhật Bản thì có dân số giảm dần do tỷ lệ sinh số giảm, trong khi đó ở các nước nghèo, các nước đang phát triển, thì lại xảy ra hiện tượng bùng nổ dân số, mà dân số vượt tỷ lệ sinh cao là những quốc gia Châu Phi.

Các chuyên gia dự phóng đến năm 2050, con số 7 tỷ của năm 2011 sẽ tăng lên thành 9 tỷ.

Với dân số ngày càng đông, trong khi quỹ đất không hề tăng diện tích, đất ra nhiều thách thức to lớn. La Croix đi sâu vào phân tích các thách thức trong lĩnh vực quy hoạch đô thị, phát triển kinh tế, và đặc biệt là lĩnh vực nông nghiệp.

Nếu dân số thế giới là 7 tỷ người, thì sẽ có gần 1 tỷ chịu cảnh đói kém. Như vậy, nếu dân số là 9 tỷ vào năm 2050, thì tình hình đói kém càng trầm trọng. Để đảm bảo nhu cầu lương thực trong tương lai, tổ chức nông lâm ngư Liên Hiệp Quốc (FAO) cho rằng số nông nghiệp phải tăng thêm 70%. Khó khăn là ở chỗ, nhiều vấn đề 70% này phải đi kèm với việc bảo vệ môi trường và trong giới hạn nguồn tài nguyên thiên nhiên hạn chế.

Theo La Croix, chỉ tiêu 70% là khó lòng thực hiện, bởi tình hình còn tùy thuộc nhiều yếu tố, chẳng hạn như việc chuyển đổi hay lãng phí trong nông nghiệp, hay hiện tượng phung phí thực phẩm ở các nước giàu. Bên cạnh nhiều vấn đề cung cấp thực phẩm, ngành nông nghiệp trong tương lai còn phải đảm bảo trách nhiệm đáp ứng nhu cầu năng lượng qua việc sản xuất nhiên liệu sinh học.

Bản văn giới pháp, giới chuyên gia cho rằng có thể tăng thêm diện tích đất canh tác như việc cải tạo đất công cộng, hay làm ruộng. Bên cạnh, cần phải tăng năng suất bằng cách thu hút hiện đại và tăng cường hệ thống kỹ thuật cho những nước nghèo.

Thực tế, việc cần cho thấy, trong tương lai, nông dân phải sản xuất nhiều hơn với ít phương tiện hơn do nguồn nước và phân bón ngày càng khan hiếm.

Bên cạnh đó, để hướng đến mô hình nông nghiệp hiện đại, ngành nông nghiệp cần phải

gi m thâm canh, s n xu t ít chí phí h n và ph i « sinh thái » h n.

Ph i chẳng chính sách c a t ng th ng Obama đ i v i Iran không hi u qu ?

Đó là câu h i do nh t báo Libération đ t ra qua bài vi t : «Washington-Téhéran : đàm phán, va ch m và tr ng ph t ».

T báo cho bi t, khi m i b c chân vào Nhà Tr ng năm 2008, t ng th ng Obama đ ra chính sách hòa đàm đ gi i quy t v n đ h t nhân c a Iran, th nh ng, ba năm đã trôi qua, chính sách này t ra kém hi u qu , quan h hai n c hi n t i r t căng th ng

T năm 1980, ít lâu sau cu c cách m ng Iran và sau v b t cóc con tin Đ i s quán Hoa K t i Téhéran, hai n c đã c t đ t quan h ngo i giao. Ba m i năm đã trôi qua, hi n t i hai n c đang th n c và l a.

S đ i đ u gi a Iran và M không ch gi i h n trong h s h t nhân c a Téhéran, và không ch đ c kh i màu b i Mùa xuân R p v a qua, mà nó r t đa d ng. M t nhà nghiên c u làm vi c cho Qu c h i M li t kê : « Chi n binh H i Giáo dòng Chiite t n công ng i M Irak, Iran giao vũ khí cho quân Taliban Afghanistan, Iran ng h ch đ Assad Syria, Iran ng h phe n i d y Barein... ».

Theo ông này, v ám sát h t đ i s R p Xê Út t i Hoa K ch là m t r c r i thêm vào m t v n đ v n đã dày đ c s r c r i.

Nh v y, chính sách c a ông Obama đ i v i Iran t ra không m y hi u qu . T đàm phán r i đ n các bi n pháp tr ng ph t, t t c đ u không th ngắ n đ c s phát tri n h t nhân c a Iran. Hi n t i, Iran còn làm giàu uranium m c đ cao h n th i đi m mà ông Obama m i đ t chân vào tòa B ch c.

M t nhà ngo i giao Châu Âu đánh giá, ông Obama đã « ngây th » trong bu i đ u, và nh t là ông đã b l c h i vào mùa thu năm 2009 khi có đ n 3 tri u ng i Iran xu ng đ ng bi u tình ph n đ i t ng th ng Ahmadinejad, b i khi y chính ph Hoa K v n còn tin r ng còn có th ti p t c gi i quy t v n đ h t nhân c a Iran thông qua đàm phán.

Theo Libération, T i M , đang c n ngày b u c t ng th ng, nên ông Obama bu c ph i lên gi ng c ng r n v i Iran b i Iran là m t trong s ch đ đ i ngo i hi m hoi trong chi n d ch tranh c t ng th ng s p t i. Các ng c viên c a đ ng C ng Hòa t ra m nh b o h n, có ng i còn ng h vi c dùng bi n pháp quân s đ ngắ n ch n ch ng tr ng phát tri n h t nhân c a Iran.

Như vậy, Libération nhận thấy, cuộc hòa đàm mà tổng thống Obama mong muốn diễn ra tại Iran trong những ngày đầu nhiệm kỳ hiện tại tiếp tục thất bại.

Tháng 6 năm 2010, Liên Hiệp Quốc đã thông qua một loạt biện pháp trừng phạt Iran. Hiện tại, khả năng đột biến pháp mới tại Hội đồng bảo an là rất thấp bởi Nga và Trung Quốc luôn « giữ chân tại chỗ ». Trong bối cảnh đó, Mỹ được sự ủng hộ của Châu Âu có thể đơn phương áp dụng lệnh trừng phạt, nhất là trong lĩnh vực kinh tế.

Libya : Ngành dầu hỏa làm bối rối

Le Figaro hôm nay quan tâm đến tiếp tục thông tin về tình hình Libya với bài viết : « Ngành dầu hỏa Libya làm bối rối ».

Tờ báo đề cập đến Tổng công ty dầu khí quốc gia Libya (National Oil Corporation, NOC). Đây là đơn vị chủ quản các hoạt động dầu khí quốc gia này.

Cựu giám đốc điều hành NOC dưới chế độ Kadhafi, ông Shukri Ghanem, đã tháo chạy. Hội đồng quốc gia lâm thời Libya (CNT) bổ nhiệm ông Nuri Berruien thay thế. Ông này năm nay 65 tuổi, là một kỹ sư, vốn lãnh đạo một chi nhánh của NOC dưới chế độ cũ.

Trong khi đó, công nhân công ty dầu khí Syrte, thành phố quê hương của ông Kadhafi, đã biểu tình đòi tôn trọng NOC đòi yêu cầu NOC cho giám đốc của họ trở lại. Trước đó, giám đốc của họ đã theo phe nổi dậy, và bởi chính ông Shukri Ghanem cách chức.

Hơn 40 năm dưới chế độ Kadhafi, các ngành béo bở như viễn thông, vốn tại ...đều do thành viên của gia đình hay của phe ông Kadhafi nắm giữ. Còn lĩnh vực dầu khí là lĩnh vực nhiều lợi ích nhất thì do ông Kadhafi trực tiếp điều hành. Gần đây, ông mới giao lại cho người con trai được cho là nhân vật kế thừa ông là Seif Al-Islam hiện đang lớn khôn.

CNT phải tiếp quản một ngành công nghiệp không có bất kỳ và đẩy tham nhũng như vậy nên phải bắt đầu từ những nguyên nhân. Thế mà rồi cũng đến, người và địa điểm bổ nhiệm nắm giữ NOC bất chấp trích là nhân vật thừa kế, làm việc cho một phe phái nào đó.

Trước vụ nổi dậy, Libya sản xuất mỗi ngày 1,7 triệu thùng dầu, trước đó có khi lên đến 3,2 triệu thùng. Thế nhưng, hiện tại chỉ còn có 350 000 thùng.

Theo các chuyên gia, phải mất hai đến ba năm Libya mới khôi phục được trữ lượng dầu họ dưới thời Kadhafi.

